

Noget var ved at bryde gennem vinteren.

Han kunne ikke sætte fingeren på det, men et eller andet var der – et lunende vindpust, måske, et flosset, lyst felt midt i det triste grå skydække eller måske bare det, at det plaskede i stedet for at knase, når han satte fødderne i den vandpyt, der hele vinteren havde afgrænset hans personlige parkeringsplads – den, som endnu bar hans navn.

Han stod lidt og kikkede op på den overskyede morgenhimmel. Den så ud, som den plejede. Skydækket lå som et tryghedens tag over banken og bød ham velkommen.

Den samme stilhed som altid.

Lidt borte lå byen ligesom uberørt og gav kun livstegn fra sig i form af små kegleformede røgsøjler fra spredte skorstene. Han hørte sumpmejsens ensformige *tji-tji-tji* og så den tite frem fra sit redegul lige under tagryggen. Så låste han bildøren og trådte de få meter hen til personaleindgangens uanselige lille dør, trak sit desto mere imponerende nøgleknippe frem og åbnede en efter en de tre svære låse.

Inde i banklokalet var der den sædvanlige mandagslugt, lidt weekendindelukket, som Lisbet snart skulle få luftet ud, når hun som sædvanlig mødte som nummer to og fyldte det med sin godmodige kaglen.

Selv var han altid først af alle, det var rutinen.

Alt var helt som sædvanlig.

Han sagde det flere gange til sig selv: Alt er helt som sædvanlig.

Måske fik han det sagt en gang for meget.

Han gik hen til sin kasse og trak skuffen ud. Han tog et aflangt, forgyldt etui op af den og vejede varsomt en af de lange, vingede pile i hånden.

Der var ikke mange, selv ikke blandt de indviede, som hav-

de rigtig forstand på, hvordan en dartpil skulle se ud. Hans pile var lange, specialdesignede, med et skaft på tolv centimeter, hvoraf spidsen – der altid forbløffede hans modstandere – næsten udgjorde de syv, og ret korte, kraftige flights.

Han tog de tre pile og gik om bag skillevæggen, ind på inderkontoret. Der hang skiven. Uden at se ned stillede han sig med tåspidserne på den lille, sorte streg nøjagtig 237 centimeter fra darts skiven og slyngede rytmisk de tre pile af sted. De sad alle tre i etterens store yderfelt. Det var opvarmningen.

Alle tre sad, som de skulle.

Alt var, som det skulle være.

Han foldede hænderne, pressede dem bagover, til der lød en svag knagen, og lod så fingrene flagre i luften et par sekunder. Så tog han igen nøgleknippet op af frakkelommen, drejede rundt om skillevæggen og tilbage til banklokalet, gik hen til boksrummet og låste op. Ståldøren gled op, langsomt, tungt, med en dump rumlen.

Den samme lyd som altid.

Han bar en pose tykke seddelbundter over til sin plads ved kassen og bredte dem ud på bordet. Han stod lidt og så på dem, nøjagtig som han plejede.

Snart ville Lisbet smutte ind ad personaleindgangen og begynde at underholde med sin familie, så ville Albert gøre sin entré, rømme sig en anelse overlegent og nikke stift til dem, og til sidst Mia, mørk, tavs og indesluttet, med små nervøse sideblikke til de andre. Snart ville duften af Lisbets dampende kaffe fordrive de sidste rester af indelukthed og udbrede en atmosfære af stille menneskelighed i lokalet.

Siden ville kunderne så komme klattende – bønder fumlen-de med oldgamle bankbøger, husmødre, som pedantisk bogførte deres minimale udtræk, pensionister, der kæmpede for at undgå kattermaden.

Han havde haft det godt her så længe. Men byen blev mindre og mindre, kunderne færre og færre.

Alt er præcis som sædvanlig, tænkte han.

Han gik tilbage til inderkontoret for at snuppe en rask

501'er. Fra 501 og ned til nul. Et par tripleteyvere og nogle bull's rings fik baglænsregningen til at gå hurtigt. Præcis som sædvanlig. Pilene sad, hvor de skulle; den lidt specielle, vibrerende flugt, der var hans lange piles særkende, førte dem hver gang til målet. Han manglede 87 point, da uret bippede.

Halv ti.

Helt opslugt af strategien for sidste omgang gik han hen til yderdøren og låste den op.

Alt var helt som sædvanlig.

Lad os gøre det på den enkle måde, tænkte han, én femtner, én tyver og så morgenens eneste bull's eye, 50 point, som den perfekte afrunding. Derefter var der kun tilbage at lukke med en pil i etterens dobbeltring. *No problem*. Det svære var at placere den tredje pil i bull's eye's lille, sorte midtpunkt. En god start på dagen.

En god start på en helt almindelig dag.

For spændingens skyld satte han de femten i yderfeltet og tyveren i inderfeltet; pilen balancerede ved wiren lige op ad den irriterende etter, men den sad. Berøringen fik wiren til at dirre let. Så gjaldt det bull's eye, midt i pletten. Han koncentrerede sig dybt, hævde pilen, fikserede ringen med den lange spids og førte pilen en decimeter bagud, nøjagtig i højde med sine øjne.

I det samme gik døren.

Det stemte ikke. Det var forkert. Det var for tidligt, endnu.

Han sænkede pilen og gik ud i yderlokalet.

En enorm, tyrelignende mand rettede en stor, aflang pistol mod ham. Han stod som forstenet. Alting brød sammen. Det var forkert, det var helt forkert. Ikke nu. Bare ikke nu. Gulvet forsvandt under fødderne på ham.

Manden gik hen til lugen og holdt en tom rejsetaske frem mod ham. Han lagde pilen fra sig, åbnede lugen og tog lamslået imod tasken.

»*Fill it up*,« sagde den tyrelignende mand på gebrokkent engelsk.

Langsomt, men metodisk lagde han det ene seddelbundet

efter det andet ned i rejsetasken. Ved siden af tasken lå pilen med den lange spids. Tankerne hvirvlede gennem ham, hulter til bulter. Der mangler kun bull's eye, tænkte han; han tænkte på Lisbet og på klokken halv ti og på en bankdør, han havde låst op af gammel vane; han tænkte på pilen i dobbeltringen, som han skulle lukke med, og på det anonyme, brune brev fra højeste sted og på knytnæverne under de blå toner og på Lenas blødhed og på tænderne, der lå og skvulpede under tungen, og på bull's eye igen.

Den tyrelignende mand sænkede pistolen et øjeblik og så sig uroligt omkring.

Han tænkte på sin evne til at præstere sit yderste under ekstremt pres.

»*Hurry up!*« hvædede tyren og blev ved med at kaste nervøse blikke ud ad vinduet. Øjnene var helt sorte inde i de rødlige ringe.

Bull's eye, tænkte han og greb pilen.

Bagefter manglede han bare at lukke.

Det første, der slog Paul Hjelm, var, hvor længe siden det var, han havde siddet i en patruljevogn med blå blink og hylende sirener. Nu sad han klemt inde på bagsædet mellem to uniformerede betjente og en civilklædt kriminalmand, der lignede en tro kopi af ham selv. Han lænede sig frem og lagde hånden på førerens skulder, netop som bilen brændte dæk af i et brat venstresving ud på Botkyrkaleden.

»Jeg synes, vi skal slå sirenen fra,« sagde Paul Hjelm dæmpet.

Føreren rakte hånden ud efter knappen, men der blev ikke stille; de hvinende dæk og den voldsomt accelererende motor holdt lydniveauet oppe.

Hjelm så på sin civilklædte kollega. Svante Ernstsson holdt krampagtigt i den lille strop, der hang ned fra taget. Er der virkelig sådan nogle stropper i moderne politibiler? tænkte Hjelm og tænkte straks efter, at det nok ikke var det, han burde tænke på lige nu.

Hvorefter han tænkte, at det var temmelig tit, han tænkte på noget, han ikke burde.

Og at han i det hele taget tænkte mere og mere.

Det var kun en måned siden, Svante Ernstsson var kravlet uskadt ud af en totalt smadret politibil på Tegelängsvägen efter en absurd biljagt nede i industrikvarteret i Fittja. Ernstsson lo dæmpet, da patruljevognen drøede over den stærkt trafikerede motorvej ved Fittjaudfletningen, krængede voldsomt til venstre i det lange sving ud mod Slagsta og passerede krydset. Tegelängsvägen gik til højre, Svante Ernstsson stirrede stift til venstre. Så slappede han lidt af.

Hjelm var sikker på, at han så, hvad han så, og opfattede situationen, præcis som den var. Efter snart syv års tæt samarbejde i en af landets barskeste politikredse kendte de hinan-

den ud og ind. Samtidig vidste han, at det faktisk kun var nogle bittesmå dele af hinanden, de kendte. Var det virkelig alt, hvad han havde fået ud af det?

Selv var han helt tom indeni. Det var derfor, han havde sat sig ind i kollegaens forbigående angst. For at slippe sig selv et øjeblik.

Dagen havde fået den dårligst tænkelige start. Der var meget lummert i soveværelset, en tidlig morgensol stod ind på persienerne en tid og gjorde sit til den beklumrede luft. Med en kraftig, insisterende morgenrejsning var han krøbet over mod Cilla, der så diskret som muligt mavede sig den modsatte vej. Han mærkede det ikke, *ville* ikke mærke det, krøb videre med sin hårdnakkede, beklumrede liderlighed. Og hun gled væk fra ham, centimeter for centimeter, indtil hun pludselig kom for tæt på sengekanten og faldt ned på gulvet. Han fløj op, sad lysvågen ret op og ned i sengen og skrumpede brat mellem benene. Hun rejste sig langsomt op fra gulvet, hovedrystende, stum af raseri. Hun stak hånden ned i trusserne, tog et blodindsmurt bind op og holdt det hen mod ham. Han skar en lille grimasse, på én gang undskyldende og fuld af væmmelse. I det samme så de, at Danne stod i døren med rædslen malet i sit fjortenårige, bumsede ansigt. Han styrtede ud. De hørte nøglen blive drejet om, hørte *Public Enemy* rappe for højeste lydstyrke. De så på hinanden. Pludselig var de forenede igen af en uklar skyldfølelse. Cilla løb ud af soveværelset, men hendes banken på Dannes dør var forgæves.

De sad ved morgenbordet.

Tova og Danne var gået i skole. Danne havde ikke spist morgenmad, ikke sagt et eneste ord, ikke vekslet et blik med nogen af dem. Med ryggen til Paul sagde Cilla til gråspurvenerne på foderbrættet uden for vinduet i rækkehuset i Norsborg:

»Du har været med til to fødsler. Hvordan fanden kan du blive ved med at væmmes ved de kvindelige kropsfunktioner?«

Han var helt tom. Bilen passerede Slagstas kolonihaver til højre og Brunnaskolen til venstre. Snart efter var de fremme

ved Tomtbergavägen, hvis enorme hestesko omkransede hele det diffuse grænseområde mellem Hallunda og Norsborg, små fire hundrede opgange i en løkke fra Hallundavägen til Hallundavägen. Bilen svingede skarpt til venstre ned mod Hallunda torv; et øjeblik havde han Svante Ernstsson på skødet. De vekslede et træt blik og så de korte, men tætbefolkede blindtarme Kornvägen, Havrevägen, Hampvägen passere revy uden for ruden. Som en lærebog i agronomi. Overalt tårnede agrarsamfundets modsætning sig op, tressernes og halvfjerdsernes høje, ens boligblokke med deres brutale fantasi-løshed. Grobunden, tænkte Paul Hjelm og vidste ikke selv, hvad han mente med det. Bondesamfundets uddøde stemmer genlød spøgelsesagtigt i ham.

Henne ved torvet holdt tre politibiler med dørene åbne. Bag et par af dørene trykkede uniformerede betjente sig med de hævede tjenestevåben strittende i vidt forskellige retninger. De øvrige betjente løb rundt og gennede nysgerrige, barnevogne og hundeejere væk.

Deres bil standsede ved siden af de andre. Betjentene sprang ud og hjalp til med det, der senere skulle blive kaldt »evakueringen af området«. Hjelm blev siddende halvvejs ude af bilen, mens Ernstsson steg ud og gik hen til nabobilen, som Johan Bringmans laskede skikkelse netop var ved at klemme sig ud af. Bringman forsøgte at strække sin dårlige ryg.

»Indvandrerkontoret,« sagde han anstrengt midt i strækøvelserne. »Tre gidsler.«

»Okay. Hvad ved vi?« spurgte Ernstsson, mens han så højt oppe fra ned på Bringmans krumhed og knappede læderjakken op for martssolen.

»Haglgevær, anden etage. Det meste af bygningen er evakueret. Vi venter på specialenheden.«

»Ude fra Kungsholmen?« sagde Hjelm henne fra bilen. »Så kommer vi til at vente længe. Har du set trafikken ude på E4?«

»Hvor er Bruun?« spurgte Ernstsson.

Bringman rystede på hovedet.

»Aner det ikke. Han venter vel prominente gæster. Nå, men

det lykkedes faktisk en af medarbejderne at slippe ud. Gider du lige, Johanna? Johanna Nilsson, hun arbejder på kontoret.

En lyshåret kvinde i fyrrerne steg ud af politibilen og stillede sig lige over for Ernstsson med den ene hånd på panden og den anden hånds negle – én efter én – mellem tænderne. Svante Ernstsson lagde en næsten helt rolig hånd på hendes skulder og sagde med sin mest afslappede stemme:

»Prøv at tage det helt roligt. Vi skal nok klare det her. Ved du, hvem han er?«

»Han hedder Dritëro Frakulla,« sagde Johanna Nilsson med brudt stemme og klart hoved. »Kosovoalbaner. Familien har været her længe, men nu er de røget med i den almindelige udvisningsbølge. De troede, alt var i orden, ventede bare på statsborgerskabet, og lige pludselig kommer så den stik modsatte melding. Tæppet blev trukket væk under dem, og så slog det vel klik. Det kan jeg sagtens sætte mig ind i.«

»Kender du ham?«

»Kender ham? For guds skyld, han er min ven! Jeg var hans sagsbehandler. Jeg kender hans børn, hans kone, hans forbandede katte. I virkeligheden er det vel mig, han er ude efter. En forsagt sjæl, der aldrig har gjort en flue fortræd. Jeg har løjet for ham.«

Hun hævede stemmen:

»Jeg vidste det ikke, men jeg har gud bedre det løjet for ham hele tiden! Reglerne bliver lavet om hver anden dag. Hvordan helvede skal vi kunne passe vores arbejde, når alt, hvad vi siger, hele tiden bliver gjort til løgn?«

Paul Hjelm rejste sig tungt. Han lagde den tykke denimjakke med fåreskindskraven, spændte skulderhylsteret af og smed det ind i bilen, stak tjenestepistolen ned i bukselinningen over enden og tog jakken på igen.

Han var helt tom indeni.

»Hvad fanden har du gang i?« sagde Svante Ernstsson og Johan Bringman i kor.

»Jeg går derind.«

»For helvede, specialenheden kan være her hvert øjeblik!« råbte Ernstsson og løb efter ham, da han krydsede Tomtbergavägen. Han indhentede ham og greb ham i armen. »Vent, Polle, der er ingen grund til at gøre noget dumt. Overlad det til eksperterne.«

Han mødte Hjelm's blik. Så den tomme beslutsomhed og slap armen.

Vi kender hinanden alt for godt, tænkte han og nikkede.

Paul Hjelm listede sig forsigtigt op ad indvandrerkontorets trapper. Der var intet at se, intet at høre. Luften stod stille i den tomme, evakuerede bygning. Alt var af beton. Beton med tyk, plasticagtig maling, der virkede grå uanset farven, og som i et ynkeligt forsøg på udsmykning var piftet op med tilfældige felter i stærke farver. Lugten af urin, sved og alkohol hang i den besynderlige, ørkenflimrende varme. Lugten af Sverige, tænkte han og nåede op.

Det var midt i halvfemserne.

Han listede sig langsomt frem i den tomme, triste korridor, til han stod uden for den lukkede dør. Han tog en dyb indånding og råbte:

»Frakulla!«

Der var helt, helt stille. For ikke at nå at tænke for meget fortsatte han straks:

»Jeg hedder Paul Hjelm, jeg er fra politiet. Jeg er alene og ubevæbnet. Jeg vil bare tale med dig.«

Noget skramlede inde bag døren. Så sagde en mørk stemme næsten uhørligt:

»Kom ind.«

Han tog endnu en dyb indånding og åbnede døren.

Nede på gulvet sad to kvinder og en mand med hænderne på hovedet. Lige ved siden af dem, op ad væggen over for vinduerne, stod en lille, mørk mand i brun habit – komplet med vest, slips og haglgevær. Sidstnævnte pegede lige mod Paul Hjelm's næsebor.

Han lukkede døren bag sig og rakte armene i vejret.

»Jeg ved, hvad der er sket med dig, Frakulla,« sagde han

helt roligt. »Vi må have løst den her situation, uden at nogen kommer til skade. Hvis du overgiver dig nu, kan du stadig anke beslutningen. Hvis ikke, hedder det fængsel og derefter udvisning. Se selv, jeg er ubevæbnet.« Han lempede langsomt denimjakken af og lod den falde ned på gulvet.

Dritëro Frakulla missede heftigt med øjnene. Geværet pegede skiftevis på Hjelm og på de tre medarbejdere på gulvet.

Bare han ikke siger, at jeg skal vende mig om, tænkte Hjelm. Bliv ved med at tale, så han må koncentrere sig om at forstå dig. Brug ord, han er nødt til at tænke over. Afled opmærksomheden.

»Tænk på din familie,« lykkedes det ham at fortsætte. »Hvad skal der blive af dine børn uden nogen til at forsørge dem? Din kone, har hun arbejde? Har hun udsigt til at få noget? Hvad er hendes kvalifikationer, Frakulla?«

Nu var haglgeværet hele tiden rettet mod ham, sådan som han ville have det. Frakulla begyndte pludselig at tale, nærmest recitere på overtydeligt svensk:

»Jo grovere forbrydelse, jeg begår, jo længere kan vi blive, forstår du da ikke det? De udviser ikke min familie uden mig. Jeg ofrer mig for dem. Sådan kan man vel også se på det?«

»Du tager fejl, Frakulla. Din familie ryger ud med det samme, den bliver smidt ned til serberne uden nogen til at beskytte sig. Hvad tror du, serberne gør ved en kvinde og et par småbørn, som har prøvet at flygte fra dem? Og hvordan tror du, du får det i fængslet, hvis du myrder en politimand – en ubevæbnet politimand?«

Et øjeblik sænkede manden haglgeværet et par centimeter og så helt fortabt ud. Det var nok for Hjelm. Han famlede bagud langs linningen, trak pistolen og skød ét skud.

En stemme i hans indre tav med sit: »Hvordan fanden kan du blive ved med at væmmes ved de kvindelige kropsfunktioner?«

Et øjeblik, der ligesom var løftet ud af tiden, stod alting helt stille. Frakulla stod stadig med geværet, stiv som en støtte. Hans uudgrundelige blik borede sig lige ind i Hjelms. Alt kunne ske.

»Aj,« sagde Dritëro Frakulla, tabte våbnet og faldt fremover.

Al forandring kræver handling, tænkte Hjelm og fik kvalme.

Den mandlige medarbejder flåede haglgeværet til sig og trykkede det hårdt ind mod den liggendes hoved. En blodplet under højre skulder blev større og større.

»Læg geværet, din idiot!« skreg Paul Hjelm og brækkede sig.

Først er der kun klaverets sælsomme små spadsereture op og ned ad tangenterne; den lette klang af en highhat og måske et bækken høres svagt ved siden af, måske strejfer viskerne også lilletrommen. Af og til tager fingrene et lille let og blått hop uden for klatreturens afmærkede bane, men uden at bryde den trippende tofjerdedelstakts stødvise rytme. Så, efter en kort pause, falder saxofonen ind i mønsteret, og derpå skifter det helt. Bassen er også kommet til nu, den vandrer roligt op og ned, saxen tager over, langt tilbage i lydbilledet udfolder klaveret løst henkastede akkorder, som nu og da brydes af små strejfture om bag saxens tilsyneladende skødesløse improvisationer.

Pincetten smutter ind i hullet, trækker og trækker. Saxofonen kvadrer lidt uden for tonearten, men falder straks efter tilbage i melodien. Klaveret tier nu, der bliver så stille, at man et øjeblik hører publikum i baggrunden. Pincetten kommer ud med det, den søgte. Saxofonisten siger *yeah* et par gange mellem et par hurtige afstikkere. Publikum siger *yeah*. Lange toner. Klaveret høres stadig ikke. Spredte klapsalver.

Klaveret tager over. Samme vandringer som i begyndelsen, derpå flere variationer, modspil, stadig friere løb. Kun klaveret, bassen, trommerne. Pincetten dykker ind i det andet hul. Denne gang går det lettere. De to små kugler dumper ned i lommen. Han sætter sig i sofaen.

Klaverets vandringer er tilbage, hvor de begyndte. Bassen er væk, men nu vender den tilbage, sammen med saxen. Alle fire nu, på tågesvøbt vandring. Så bifaldet. *Yeah*.

Han trykker på fjernbetjeningen. Der bliver ufattelig stille.

Han rejser sig langsomt op. Står lidt i den store stue. Nogle uventede støvfnug kredser i den imaginære luftstrøm omkring krystallysekronen højt, højt oppe. Stereoanlæggets strømlin-

jede, matte metal reflekterer slet ikke det svage lys. Bang og Olufsen.

Bang, bang, tænker han. Olufsen, tænker han. Så tænker han ikke mere.

Hans behandskede hånd glider let hen over den glatte lædersofa, inden han tager det første prøvende skridt hen over det hjemligt knirkende parketgulv. Han undgår det femogtyve kvadratmeter store pakistanske gulvtæppe, håndknyttet på en måneds tid af slavearbejdende pakistanske småbørn, og går ud i gangen, hen mod terrassen. Han åbner døren og stiller sig lidt ud på terrassen, lige ved siden af hængekøjen. Han fylder lungerne med forårsnattens stille, kølige luft og lader blikket glide hen over rækkerne af pigeon og Cox orange, Ingrid Marie og Lobo, Transparente blanche og glasæbler. Hvert eneste æbletræ er mærket med et lille skilt, det så han på vejen ind. Indtil videre er det kun skiltene, der bærer æbler, prangende og farvestrålende, her længe før træerne overheadet har været i blomst. Tarvelige surrogatæbler.

Han håber, at det er græshopper, han hører; ellers er det hans hoved. *Bang!* tænker han. Og Olufsen, tænker han.

Skønt rigtig bang sagde det jo ikke.

Han går ind igen, lukker terrassedøren efter sig, går tilbage gennem den lange gang og står atter i den enorme dagligstue. Igen undgår han det håndknyttede gulvtæppes flammende røde fresker, da han går hen til stereoanlægget og trykker på eject. Kasettebåndet løftes blidt ud af båndoptageren i en svag elliptisk bue. Han tager det og kommer det i lommen. Han slukker for stereoanlægget.

Han ser sig om i stuen. Atmosfæren, tænker han. Man skulle tro, at selv støvfuggene var specielt designede til at matche den lysekroner, de hvirvler så stilfuldt omkring.

For sit indre øje ser han en liste. Han foretager en mental afkrydsning.

Kuno, tænker han med et smil. Er det ikke et selskabsspil?

Da han går, tager han en lidt anden vej ud af den store stue. Teakbordet med de fire højryggede stole står på et andet

håndknyttet tæppe; han skulle mene, at det er persisk. Det er i beige nuancer til forskel fra det pakistanskes højrode.

Men nu er de næsten ens.

Selv om han klemmer sig ind til bordet, må han skræve over det, der farver det persiske tæppe rødt. Han løfter benene over et par andre.

Ude i haven titter en søvndrukken fuldmåne frem fra sit fnuggede skydække og lader en sløret elverdans strejfe de nøgne æbletræer.

Kriminalkommissær Erik Bruun måtte have trykket på en grøn knap et sted på sit skrivebord, for akkompagneret af en summen tændtes en grøn lampe under hans navneskilt ude i gangen. Paul Hjelm trykkede den evigt lukkede dørs håndtag ned og gik ind.

Han befandt sig på politistationen i det underlige sammen-
surium af lokaliteter, der kunne opsummeres omtrent sådan
her: beliggenhed Fittja, postdistrikt Norsborg, Botkyrka
kommune, Huddinge politikreds. Ville man undgå at sige Fitt-
ja på grund af diverse associationer til den kvindelige anatomi,
kunne man altid sige Botkyrka, som jo ud over kirken
omfattede ret så pæne kvarterer som Vårsta og Grödinge, el-
ler Norsborg, hjemsted for bordtennisgeniet J.O. Waldner og
det feterede floorballhold Balrog, eller diske op med det sove-
byklingende Huddinge. Selv boede Hjelm i et rækkehus i
Norsborg kun nogle få huse fra Waldners fødehjem. Alligevel
kunne han aldrig rigtig sætte navn på det sted, han befandt
sig. Og da slet ikke nu.

Stedet som Gud glemte, tænkte han skæbnetungt og trådte
ind i det, der var kendt som Det Bruune Rum på grund af ta-
petet, som blev skiftet ud en gang om året, men få dage efter
var brunt igen; Erik Bruun indviede altid sit nye tapet med at
lade sine sorte cigarer og ditto lunger pulse røgskyer ud over
væggene. Hjelm havde aldrig været hjemme hos Bruun i ung-
karlejligheden i Eriksberg, hvis rygte efterhånden var ved at
antage mytiske proportioner, men han kunne forestille sig,
hvordan dens vægge så ud. Hjelm var selv ikkeryger, men tog
sig en cigaret i ny og næ for ikke at blive slave af dyden, som
en klog mand har sagt det.

I dag havde han røget seks, og han vidste, at der ville følge
flere. Nikotinen susede allerede rundt i hans hoved, og for en

gangs skyld var det ikke noget akut chok at træde ind på Bruuns kontor, som Arbejdstilsynet ved flere lejligheder havde stemplet som yderst sundhedsskadeligt. En nidkær tilsynsførende havde engang klistret et dødningehoved på døren, og Hjelm og Erntsson havde brugt tre timer af deres dyrebare arbejdstid på at fjerne alle spor af det.

Erik Bruun var ikke alene på kontoret. Han sad bag sit overlæssede skrivebord og pulsede på en enorm russisk cigar. I sofaen ved vinduesvæggen sad to meget velklædte herrer på omtrent samme alder som Hjelm, altså i omegnen af de fyrre – men hvem ville finde på at sige »herre« om ham? I dette tilfælde meldte ordet sig selv. Han kendte ikke de to herrer, men han kendte denne stramhed i deres ansigter.

Jaja, det var vel, hvad han havde forventet.

Bruun lettede sit bastante kropshylster og trådte ham i møde; en veritabel joggingtur blev det til, og kommissæren var ellers ikke ligefrem kondiløber. Han gav hånd og kløede sig i det rødgrå skæg.

»Jeg vil gerne gratulere,« sagde han med tydeligt eftertryk på det første ord. »Fremragende indsats. Hvordan har du det? Har du talt med Cecilia?«

»Tak,« sagde Hjem og skævede til herrerne i sofaen. »Jeg har ikke fået fat i hende endnu. Hun hører nok om det fra anden side ...«

Bruun nikkede langsomt og vendte tilbage til yndlingsstolen.

»Som sagt, jeg og alle andre her i huset gratulerer og støtter dig ... Du sagde ikke, hvordan du har det ...«

»Nej,« sagde Hjelm og satte sig på stolen lige over for skrivebordet.

Bruun kvitterede endnu en gang med sin langtrukne, megetsigende nikken.

»Jeg forstår,« sagde han og pattede på cigaren. »Dette er Niklas Grundström og Ulf Mårtensson fra Afdelingen for Interne Undersøgelser. Om de også er kommet for at lykønske dig, står indtil videre hen i det uvisse.«

Bruuns lille tirade lød som en afskedshilsen, og de to mænd i sofaen rejste sig da også op. Derved opstod der et øjeblik usikkerhed, idet kommissæren alligevel blev siddende nøjagtig som før og dampede løs på den sorte cigar – netop det lette strejf af usikkerhed, som de begge to for enhver pris ville undgå at udstråle. Hjelm takkede Bruun med et tilsyneladende neutralt blik og fik et ditto tilbage. Kommissæren tog et sidste sug af cigaren og kom langsomt på benene.

»Sikkerhedsrepræsentanten har forbudt mig at vise mig med cigar uden for kontoret,« undskyldte han og forlod kontoret indhyllet i en sky af cigaros. Det fladmaste skod blev ved med at opsende brune røgsignaler fra askebægeret.

Grundström skubbede askebægeret væk, som var det en lokumstønde, der ikke var blevet tømt i måneder, og satte sig med synlig modvilje i Bruuns røgimprægnerede, lænestolsagtige arbejdsstol. Mårtensson sank tilbage i sofaen. Grundström anbragte sin dokumentmappe på skrivebordet og fremdrog et par næsten cirkelrunde briller, som han omstændeligt satte på næseryggen. Derefter tog han en stor brun kuvert og en aftenavis op. Han stillede mappen ned på gulvet og holdt Expressen op med forsiden vendt mod Hjelm. Fede overskrifter skreg: »Sidste nyt! Helten fra Fittja. Politimand redder gidsler«. Under overskrifterne var der et næsten ti år gammelt fotografi af daværende politiassistent Paul Hjelm.

»Medierne har fordelt rollerne,« sagde Niklas Grundström med sin lyse, kultiverede stemme og foldede avisen sammen. Han fæstede blikket på Hjelm. »Det går utrolig stærkt nu om stunder, ikke sandt. Tænk, at de når at få det med i aftenudgaven. Pennen er hurtigere end tanken.«

»Frisk fra floskelautomaten,« røg det ud af Hjelm. Han bed sig i tungen. Grundström så på ham uden at fortrække en mine. Han bøjede sig ned og tog en lille båndoptager op af mappen.

»Jeg havde håbet, at vi kunne undlade den her,« sagde han og trykkede den i gang. »Afhøring af kriminalassistent Paul Hjelm, født 18/2 57, ved Grundström og Mårtensson på

Huddinge politistation, trettende marts klokken 17.06.«

»Afhøring?« sagde Hjelm.

»Afhøring,« sagde Grundström. »Du bad selv om det.«

Hjelm bed sig atter i tungen. Ikke et ord for meget nu! Så kom det:

»Er du eller har du nogensinde været medlem af en indvandrersfjendtlig organisation?«

»Nej,« svarede Hjelm og forsøgte at slappe helt af.

»Hvordan har du det med indvandrere?«

»Hverken specielt godt eller specielt dårligt.«

Grundström rodede i den store, brune kuvert, trak noget ud, der lignede et dataudskrift, og læste højt.

»I den tid du har arbejdet her i distriktet, har personer af udenlandsk herkomst udgjort 42 procent af alle dine anholdelser. Inden for det sidste år er tallet steget til 57.«

Hjelm klarede stemmen og koncentrerede sig dybt.

»Ifølge den seneste opgørelse er 32% af indbyggerne i hele Botkyrka kommune af udenlandsk herkomst, heraf 20% udenlandske statsborgere. Heroppe i de nordlige kvarterer, i Alby, Fittja, Hallunda og Norsborg, er tallet betydeligt højere. Et godt stykke over de 50, og også over 57. At 42% af de anholdte er indvandrere, tyder med andre ord snarere på, at kriminaliteten er størst blandt områdets etniske svenskere. Tallene giver i hvert fald intet som helst belæg for racisme, hvis det er det, I er ude efter.«

Hjelm var godt tilfreds med sit svar. Det var Grundström ikke:

»Hvad i helvede fik dig til at drøne ind som en anden Dirty Harry og pløkke den stodder ned?«

»Den stodder, som du kalder ham, hedder Dritëro Frakulla og tilhører den albanske befolkningsgruppe i provinsen Kosovo i det sydlige Serbien. Du har sikkert hørt, hvordan det er fat dernede. Stort set alle de kosovoalbanere, vi har haft at gøre med her i distriktet, velintegrerede mennesker, der har lært svensk og har børn i svenske skoler, skal pludselig sendes hjem. Det går ikke stille af.«

»Des mindre grund er der til at gå ind og skyde ham ned. Rigspolitiets gidselkommando var på vej – specialister, eksperter. Hvorfor i hede hule helvede går du ind til ham helt alene?«

Hjelm nåede ikke at bide sig i tungen.

»For at redde hans liv, for satan!«

*

Klokken nærmede sig otte om aftenen. Hjelm og Bruun sad i Det Bruune Rum, Bruun i luksusstolen, Hjelm henslængt i sofaen. På skrivebordet foran dem stod en stor spolebåndoptager. Båndet kørte. Det sagde:

»For at redde hans liv, for satan!«

Bruun var ved at få cigaren på tværs. Han standsede båndet med en huggende bevægelse.

»Du,« sagde han og pegede lige så huggende på Hjelm, »er forbandet dumdristig.«

»Det var idiotisk, jeg ved det godt ...« sagde Hjelm fra sofaen. »Lige så idiotisk som at smugoptage Internes forhør.«

Bruun trak på skuldrene og startede båndoptageren på ny. Efter en kort pause lød Hjelms stemme igen:

»I ved lige så godt som jeg, at den specialenhed er specialister i en eneste ting: At uskadeliggøre gerningsmanden, uden at gidslerne kommer noget til. Uskadeliggøre i betydningen eliminere i betydningen dræbe.«

»Vil du virkelig have os til at tro på, at du skød ham for at redde ham?«

»I kan tro, hvad fanden I vil.«

Bruun så på ham og rystede bistert på hovedet; nu var det Hjelms tur til at trække på skuldrene.

»Det er lige præcis, hvad vi ikke kan,« sagde Grundström og genfandt den kultiverede stemme, som havde været væk under de sidste replikker. »Vi er her for at skelne mellem ret og uret, for at sikre os, at du ikke har begået en tjenstlig forseelse og bare slipper af sted med det. Det er nemlig den

slags, der udhuler retssystemet. Om nødvendigt må vi sørge for, at du bliver straffet. Det har intet at gøre med, hvad vi selv tror.«

»Jeg vil gerne have ført til protokols,« sagde Hjelm, »at skuddet blev affyret klokken 8.47, og specialenheden nåede frem klokken 9.38. Skulle vi have siddet og dukket os udenfor i næsten en time med en desperat mand med et haglgevær, tre skrækslagne gidsler og Hallunda centrum i undtagelsestilstand?«

»Okay, lad os lade spørgsmålet om *hvorfor* ligge lidt og se på, hvad du *de facto* gjorde.«

Pause. Grundström og Mårtensson byttede plads. Hjelm funderede over, hvad det er for en slags mennesker, der siger »de facto«.

Den slebne stemme blev afløst af en betydeligt grovere:

»Jajada. Indtil nu har vi jo kun kradset lidt i overfladen. Nu er det vist tid til at se på de barske realiteter.«

Bruun slukkede for båndoptageren, rynkede brynene og så oprigtigt forbløffet på Hjelm:

»De forsøgte sig da ikke med den gamle *good-guy/bad-guy*-metode? Over for en garvet forhørsleder?«

Hjelm svarede med et nyt skuldertræk. Han var ved at falde i søvn. En lang dag blev ikke kortere af at blive til aften. Da Mårtenssons stemme vendte tilbage, blandede den sig med ord og billeder fra alle andre lag af hans bevidsthed. En kort overgang mellem søvn og vågen kæmpede de om overtaget. Så faldt han i søvn.

»Punkt for punkt. Ét: Du råber ind til ham helt uden varsel; alene det kunne have udløst en katastrofe. To: Du påstår, at du er ubevæbnet, selvom pistolen stikker langt op over bukselinningen; bare han havde bedt dig vende dig om, ville katastrofen have været et faktum. Tre: Du lyver over for gerningsmanden; hvis han havde været bedre orienteret om visse sagsforhold, var katastrofen indtruffet. Fire: Da du skyder, er det på et reglementsstridigt sted; det kunne have resulteret i en katastrofe.«

»Hvordan går det med ham?« sagde Hjelm.

»Hvad?« sagde Mårtensson.

»Hvordan har han det?«

»Hvem fanden snakker du om?«

»Dritëro Frakulla.«

»Og hvad satan er det? En appelsinsort? En transsylvansk greve? Koncentrer dig venligst om fakta, for helvede, mand!«

»Det er fakta. Det er fakta.«

Pausen var så lang, at Bruun begyndte at røre uroligt på sig og spekulere på, om båndet var løbet ud. Hjelm kunne ikke hjælpe ham; han sov dybt. I stedet kom Grundström ham i møde langt borte fra baggrunden:

»Han ligger på kirurgisk afdeling på Huddinge sygehus. Hans tilstand er stabil. Det er mere, end man kan sige om det her. Vi fortsætter i morgen klokken halv elleve. Tak for i dag, Hjelm.«

Nogle stoleben skrabede hen over gulvet, en båndoptager blev slukket, papirer blev samlet sammen, en mappe og en dør smækkede i. Kommissær Erik Bruun tændte en kulsort, ujævnt rullet cigar og lyttede koncentreret. Så kom det, han ventede på. Det var Grundström.

»Han er en dreven rad. Hvordan helvede kunne du gøre det så nemt for ham? 'En transsylvansk greve'. Uffe, for fanden! Vi kan ikke lade den mand slippe godt fra det her. En Dirty Harry, der klarer frisag i systemet, baner vejen for hundredvis af andre rundt om i landet. Mere eller mindre racistiske.«

Resten forsvandt i en tåge. Mårtensson mumlede et eller andet, Grundström sukkede, stole skramlede, en dør gik op og blev lukket i. Bruun standsede båndet og blev siddende nogle minutter.

Uden for politistationen var den klare forårsdag sunket ned i et iskoldt bælgmørke. Han stablede sig langsomt op af stolen og gik hen til den dybt sovende Hjelm. Inden han fyldte lungerne med røg og pustede den lige ud i ansigtet på ham, så han på ham og rystede stille på hovedet.

Ham får jeg ikke lov at beholde ret meget længere, tænkte

han og pustede. Han forsvinder, på den ene måde eller den anden.

Hjelm hostede sig vågen. Øjnene løb, og det første, han så mellem tågeslørene, var en blanding af dobbelthager og rødgråt skæg.

»Halv elleve,« sagde Bruun og pakkede sin gamle, skimlede mappe. »Se at få sovet ud og prøv at være klar og koncis i morgen. Måske lidt mere end i dag.«

Hjelm stavrede hen mod døren. Han vendte sig om. Bruun nikkede godmodigt til ham. Det var det nærmeste, han kom et knus.

*

Hvad er det, man plejer at sige? tænkte Hjelm, da han åbnede køleskabet og tog en øl. Heteroseksuelle midaldrende mænd med fuldtidsjob og hvid hud er samfundets norm. Det er den norm, alle normalværdier er baseret på. Sundhedsstandarden. Han kom til at tænke på et andet udsagn, han havde hørt et eller andet sted: At være kvinde er ingen sygdom. Men dog en afvigelse. For ikke at tale om at være homoseksuel eller ung eller gammel eller mørklødet eller dårlig til svensk. Sådan så hans verden ud: Inden for stregen alle disse heteroseksuelle, midaldrende, hvide politimænd, udenfor alle de andre. Han så på afvigerne i sofaen: Hans ... hvor meget var det nu? – jo, seksogtredivearige kone Cecilia og hans tolvårige datter Tova. *Public Enemy* befandt sig andetsteds, det hørtes tydeligt.

»Skynd dig lidt, far!« råbte Tova. »Det kommer nu!«

Han gik ind i stuen, mens han sugede øl ind mellem tænderne. Cilla så op med en vis modvilje ved lyden af denne mangeårige uvane, men koncentrerede sig så om fjernsynet. TV-avisens logo tonede frem. Det var en af hovedoverskrifterne. Proportioner, tænkte han, proportioner.

»Et gidseldrama udspillede sig i morges på Hallunda indvandrerkontor syd for Stockholm. En bevæbnet mand trængte ind på kontoret umiddelbart efter åbningstid og truede tre

medlemmer af personalet med et oversavet haglgevær. Dramaet fik dog en lykkelig udgang.«

Lykkelig, tænkte han. Højt sagde han:

»Botkyrka indvandrerkontor. Beliggende i Hallunda.«

Familiens kvinder så på ham og bedømte udtalelsen ud fra hver deres forudsætninger. Tova tænkte: Det er vel ikke så vigtigt; Cilla tænkte: Som sædvanlig udtrykker du din generelle utilfredshed ved at slå ned på faktuelle fejl, gøre følelser til tanker og fornemmelser til kendsgerninger.

Telefonen ringede. Hjelm bøvsede og tog den.

»Hallunda indvandrerkontor?« sagde Svante Ernstsson.

»Oversavet haglgevær?« sagde Paul Hjelm.

Grinen i begge ender, indforstået grinen. *On the Noble Art of Talking Shop Without Getting Noticed.*

Den nødvendige barnlighed.

De forskellige slags latter.

Hvordan man kan høre på klangen, om den kun retter sig udad.

Hvordan den bliver dybere, når den også retter sig indad.

»Hvordan føles det?« sagde Ernstsson til sidst.

»Uvirkeligt.«

»Nu kommer det,« sagde Cilla, Tova og Svante på én gang.

Den gamle garvede reporter stod ude på Tomtbergavägen med ryggen til Hallunda torv. Det var eftermiddag og strålende forårssol. Torvet var fuldt af mennesker. Alt så helt normalt ud. En flok unge med AIK-tørklæder tog opstilling bag den ivrige reporter og gjorde V-tegn.

»Klokken tyve minutter over otte –« sagde reporteren.

»Otteogtyve minutter over,« sagde Hjelm.

»– trådte en mand af kosovoalbansk herkomst ind på indvandrerkontoret i Hallunda, bevæbnet med et haglgevær. Han tog tre af de fire tilstedeværende medarbejdere som gidsler, mens den fjerde så sit snit til at slippe ud. Manden førte gidslerne med op på anden sal og beordrede dem ned på gulvet. Efter cirka tyve minutter gik Paul Hjelm fra politiet i Huddinge ...«

Det ti år gamle billede fyldte nu hele skærmen.

»Hvor har de det fra?« sagde Hjelm.

»Flot fyr,« sagde Ernstsson.

»De kom ind på sygehuset,« sagde Cilla og så på ham. »Du er åbenbart ikke i pressens arkiver. Det er det billede, jeg har i pungen.«

»Har?«

»Havde.«

»... ind i bygningen. Det lykkedes ham at liste sig op ad trappen, hvorpå han skaffede sig adgang til det barrikaderede kontor –«

»Barrikaderede,« sagde Ernstsson i røret.

»– og skød gidseltageren i højre skulder. De tre medarbejdere betegner Hjelm's indsats som eksemplarisk. Desværre har det ikke været muligt at få en kommentar fra Paul Hjelm selv eller fra kommissær Sven Bruun, hans foresatte ved kriminalpolitiet i Huddinge.«

»Gode gamle Svenne,« sagde Ernstsson i røret.

Reporteren fortsatte:

»Bruun henviser til, at der er iværksat en undersøgelse af episoden, og at politiet ikke må udtale sig om sagen, før den er afsluttet. Men du, Arvid Svensson, var et af gidslerne. Hvordan oplevede du ...«

En midaldrende mand dukkede op ved siden af reporteren. Hjelm genkendte den medarbejder, der havde trykket geværet mod den bevidstløse Frakullas hoved. Han sugede den sidste slat øl ind mellem tænderne.

»Jeg ringer til dig,« sagde han til Ernstsson og gik ud på toilettet.

Han så sig i spejlet. Et neutralt ansigt. Ingen særlige kendetegn. Lige næse, smalle læber, mørkblond, kortklippet hår, T-shirt, vielsesring. Ikke andet. Ikke engang en begyndende måne. Omkring de fyrre. To børn på tærsklen til puberteten. Ingen særlige kendetegn.

Ingen kendetegn overhovedet.

Da han lo, lød latteren fuldstændig tom. Som en fyret kriminalassistent's flade, bitre latter.

Ulf Mårtensson sagde:

»Vi har stadig ikke fået nogen forklaring på de to tydelige blodudtrædninger i baghovedet.«

Paul Hjelm sagde:

»Har I ikke talt med gidslerne?«

»Vi passer vores arbejde, og du passer dit – måske. Eller måske snarere ikke. Ifølge retsmedicineren er læsionerne i baghovedet tilføjet med haglgeværets pibe. Tog du bøssen fra ham og slog ham i hovedet med den, efter at du havde skudt ham?«

»I har altså ikke talt med gidslerne ...«

Mårtensson og Grundström sad side om side nu, i et almindeligt, koldt, sterilt afhøringslokale. Måske havde de fået mistanke om Bruuns lille nummer med båndoptageren. De sad helt stille og ventede på, at Hjelm skulle fortsætte. Hvilket han også gjorde.

»Da Frakulla faldt om, landede geværet lige ved siden af en af medarbejderne, Arvid Svensson. Han samlede det op og trykkede det mod den faldnes hoved.«

»Og det lod du ham gøre?«

»Jeg befandt mig fem meter fra ham.«

»Men du lod altså den pågældende medarbejder presse et ladt, afsikret haglgevær mod en bevidstløs mands hoved!«

»Det var ikke til at vide, om han var bevidstløs eller ej, så Arvid Svensson gjorde helt rigtigt i at tage våbnet fra ham. Men ikke i at trykke det mod hans hoved. Derfor råbte jeg også til ham, at han skulle lade være.«

»Men du foretog dig ikke noget konkret imod det?«

»Nej. Men han lagde geværet fra sig et øjeblik efter.«

»Et øjeblik ... Hvor langt var det øjeblik?«

»Så langt, som det tog mig at kaste hele min satans morgenmad op.«

Pause. Til sidst sagde Mårtensson langsomt og ondt:

»Midt i et uafsluttet Rambo-nummer, som du har kastet dig

ud i i stedet for at afvente eksperthjælp, bliver du altså sat ud af spillet af dine egne fordøjelsesfunktioner. Sæt nu, at Svensson havde skudt gidseltageren? Eller hvis gidseltageren ikke havde været pacificeret – hvad var der så sket? Du efterlod en masse løse ender uden at fæste dem.«

»Dobbeltkonfekt,« sagde Hjelm.

»Hvad?« sagde Mårtensson.

»Jeg brækkede mig, *for di* gerningsmanden var sat ud af spillet. Fordi jeg for første gang i mit liv havde skudt et menneske. Det må I have været ude for før.«

»Naturligvis. Men ikke midt i en så vigtig og helt igennem selvvalgt enmandsmission.«

Mårtensson bladrede i sine papirer og fortsatte lidt efter:

»Altså et lille appendiks til vores allerede lange liste over kritisable momenter. I sin helhed ser den ud som følger. Ét: Du rykkede ind alene, selvom specialenheden var på vej. To: Du råbte ind gennem døren uden forvarsel. Tre: Du påstod, at du var ubevæbnet, selvom pistolen stak langt op over bukseleddet. Fire: Du løj for gidseltageren i dine forsøg på at tale ham til fornuft. Fem: Du skød på en reglementsstridig lokalitet. Seks: Du afvæbnede ikke den nedskudte. Syv: Du lod et desperat gidsel mishandle og nær skyde gidseltageren. Dæmrer det ikke snart for dig, hvordan det her tager sig ud?«

Grundström rømmede sig og tog over:

»Ud over denne formelle liste er der jo yderligere et par forhold, som det er værd at tage i betragtning. De er nok så vigtige, og de handler om korpsets politik og disciplin. Jeg tænker dels på mistilliden til politiet som organisation, dels på holdningen til indvandrere. Til sammen baner de vej for en meget ubehagelig selvtægtsmentalitet, som der ikke er plads til i korpset. Jeg siger ikke, at du er racist, Hjelm, men din optræden og massemediernes stormende bifald kan meget nemt komme til at legitimere nogle latente holdninger i store dele af politikorpset. Forstår du, hvad jeg det er, jeg siger?«

»I vil statuere et eksempel ...«

»Ikke 'vil'; vi er nødt til det. Jeg tror faktisk, at du tilhører

den mindst anløbne halvdel af korpset; du er artikuleret, og du tænker over tingene – måske lovlig meget endda. Men vores opgave er soleklar: Den består faktisk ikke i at udrense enkelte fordærvede politifolk, det er underordnet, men i at sørge for, at de ubehagelige synspunkter og stemninger, som findes inden for korpset, ikke får officielt fæste. For sker det, er vi forbandet tæt på politistaten. På samme måde med hele samfundet. Afgrunden lurer inde i os selv. Tendensen til at projicere vores egne fiaskoer over på andre. Folkets røst, fortalerne for de nemme løsninger. Og huden på samfundets løst sammenknyttede krop, det er ordensmagten. Vi er yderposterne, tættest på det angstprovokerende, og derfor er vi også de mest udsatte af alle. Hvis huden sprækker det rigtige sted, vælder samfundskroppens indvolde ud. Forstår du, hvad du kan have sat i gang med din lille enmandsaktion? Det er mig magtpåliggende, at du forstår det.«

Hjelm så Grundström lige ind i øjnene. Han var ikke helt sikker på, hvad han så. Ærgerrighed og karrieremageri i kamp med pligt troskab og oprigtighed, måske. Måske ligefrem også en ægte bekymring over de stemninger, som uden tvivl boblede under den uniformerede overflade. Grundström kunne aldrig blive sine kollegers kollega, hans rolle ville altid være den anderledes og udenforstående. Han ville være politikorpsets overjag. Først nu forstod Hjelm, hvilken topkapacitet de havde sendt ham på halsen. Og hvorfor, måske også hvorfor.

Han så dybt ned i bordet og sagde stille:

»Jeg ville faktisk bare løse en vanskelig situation så hurtigt og godt og enkelt som muligt.«

»Der findes ingen enkle handlinger,« sagde Grundström og fangede hans blik. Hans stemme lød næsten personlig. »Enhver handling er altid forbundet med en hel masse andre.«

»Jeg vidste, at jeg kunne redde ham. Det var det eneste, jeg ville.«

Grundströms blik borede sig ind i ham.

»Var det?« sagde han. »Se ind i dit hjerte, Hjelm.«

De sad og granskede hinanden. Tiden gik i stå. Der skete et

eller andet, noget blev udvekslet mellem dem.

Til sidst rejste Grundström sig med et suk. Mårtensson fulgte trop. Da Niklas Grundström pakkede sin mappe, så Hjelm, hvor ung han stadig var. Selvom de faktisk var jævnaldrende.

Mårtensson sagde:

»Til en begyndelse må vi bede om dit politiskilt og dit tjenestevåben. Indtil videre er du suspenderet fra tjeneste. Men afhøringen fortsætter i morgen. Vi er langt fra færdige endnu, Hjelm.«

Hjelm lagde politiskilt og pistol på bordet og forlod afhøringslokalet. Han lod være med at lukke døren helt i og lagde øret til den smalle sprække.

Måske hørte han en stemme, der sagde: »Nu har vi ham.«
Eller også var der helt stille.

*

Han stod og tisede i bælgmørke, længe, længe. Fem sene aftenpilsnere skulle ud i én natlig udladning. Mens han stod der, og urinhørmen steg op fra wc-kummen, trådte badeværelsets konturer langsomt frem rundt om ham. Der var lys nok til, at det kulsorte mørke kunne blive synligt. Et halvt minut før havde der været så mørkt, at mørket ikke fandtes. Først da han rystede de sidste dråber ud, blev mørket rigtigt til.

Det eneste tis, der ikke lugter grimt, er ens eget, tænkte han, da han skyllede ud.

Han så sig selv i spejlet igen, en lidt lysere bræmme omkring et mørke. Inde i det mørke, som hele tiden var ham selv, så han Grundström. Han sagde: »Se ind i dit hjerte, Hjelm.« Så dukkede Mårtensson op: »Vi er langt fra færdige endnu, Hjelm.« Og Svante: »Vent, Polle, gør nu ikke noget dumt.« Og så var Danne, hans søn, der pludselig inde bag den lyse bræmme med sit pubertetsangste blik stift rettet imod ham. Nu var Fråkulla der med sit stiltfærdige »Jeg ofrer mig for dem«. Og Cilla var der, også Cilla var derinde i det ansigtslø-

se mørke: »Hvordan fanden kan du blive ved med at væmmes ved de kvindelige kropsfunktioner?«

Se ind i dit hjerte, Hjelm.

Så tomt, så frygtelig tomt.

Alting brød sammen. Suspenderet, afskediget. Ikke engang understøttelse. På bistand. Hvem vil have en opbrugt politimand?

Kaffepauserne på stationen – hadet til socialnasserne, perkervitserne. Jo, han havde skam selv været med til det, foragtet bistandsmodtagerne, denne samfundsforgyldte bærme. Nu lå han der selv. Gulvet forsvandt under fødderne på ham. Han svævede i en uhyggelig tomhed.

Hvor var ledelsen? Alle havde vendt ham ryggen. Han kunne slå hele flokken ihjel.

Badeværelsets detaljer var trådt frem af deres omrids, de havde fået dybde og indtaget deres rette pladser. Lyset var blevet trukket ud af mørket, hans øjne trak det ud. Han burde også kunne se sit ansigt nu.

Men det kunne han ikke. Det lå stadig hen i mørke.

En silhuet.

Se ind i dit hjerte, Hjelm.